

PERYSKOP onet.pl

Janusz Skowronek

(Doniesienia opracowane na podstawie Internetu z serwisu – www.onet.pl)

Inteligentny nóż chirurgiczny rozpoznaje chore tkanki

Naukowcy wynaleźli eksperymentalny inteligentny nóż chirurgiczny, który jest w stanie wykryć objętą nowotworem tkankę. Dzięki wynalazkowi chirurdzy będą mieć pewność, że usunęli cały nowotwór – poinformował magazyn naukowy „Science Translational Medicine”.

Chirurdzy z Imperial College London zmodyfikowali tradycyjny, wykorzystywany na całym świecie nóż chirurgiczny, który przy przecinaniu tkanek wykorzystuje wysoką temperaturę. Zmiana polega na tym, że specjalny „elektroniczny nos” noża będzie analizował wydobywający się dym. Czujnik wykrywa subtelną różnicę między dymem wydobywającym się z chorej i zdrowej tkanki, a chirurdzy poznają wyniki analizy w ciągu kilku sekund i nie muszą czekać na rezultaty badania laboratoryjnego.

– *Wyniki są dostępne niemal natychmiast, co pozwala chirurgom na przeprowadzanie procedur z poziomem precyzji, który do tej pory nie był możliwy* – powiedział dr Zoltan Takats, który wynalazł system. Obecnie 1 na 5 pacjentek po usunięciu guza piersi potrzebuje drugiej operacji, aby całkowicie usunąć chorą tkankę – pisze BBC. W przypadku raka płuc jest to 1 do 10. Trwa faza testów klinicznych wynalazku nazwanego iKnife. Pierwsze badania wykazały, że w przypadku analizy tkanek pochodzących od 91 pacjentów nóż wykazał się stuprocentową dokładnością.

Niezwykłe odkrycie – zmodyfikowany wirus HIV leczy

Opracowana przez włoskich lekarzy terapia genowa umożliwiła pokonanie nieuleczalnych dotąd chorób. Dzięki wykorzystaniu zmodyfikowanego wirusa HIV specjalistom z Istituto San Raffaele Telethon per la Terapia Genica (TIGET) w Mediolanie udało

WOŚP zagrała dla seniorów**Wiele osób zna ten adres**

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy 2013 zagrała także na rzecz godnej opieki medycznej seniorów. Przy tej okazji opinia publiczna dowiedziała się o wielu problemach, z jakimi borykają się polska geriatryka i jej liczni pacjenci.

Ten finał – informowała na swojej stronie WOŚP – w znacznej części dedykowany ludziom w podeszłym wieku chorym na choroby przewlekłe, ma mieć również wymiar symboliczny. Nie jesteśmy i nigdy nie będziemy w stanie rozwiązać ogromnej ilości problemów, jakie są związane z tą dziedziną medycyny. Chcemy jednak zwrócić uwagę Polaków na wszystkie kwestie związane z jakością opieki medycznej, a także i niestety bardzo częstym zjawiskiem wykluczenia, jakie dotyka ludzi w podeszłym wieku. W Polsce istnieje niewiele oddziałów geriatrycznych, zdecydowanie za mało w stosunku do potrzeb. Jest to jedna z najbardziej zaniedbanych dziedzin w polskim systemie ochrony zdrowia. Mamy jednak nadzieję, iż rozgłos, jaki zawsze towarzyszy finałowi, będzie okazją, by uświadomić nam wszystkim, że jest to problem, którego nie można dalej unikać. W ciągu minionej dekady obserwujemy postępujące zmiany sytuacji demograficznej. Społeczeństwo się starzeje, upada tradycyjny model rodziny wielopokoleniowej. Wokół nas żyje i będzie żyło coraz więcej osób w podeszłym wieku, wymagających pomocy medycznej w walce z chorobami przewlekłymi. Osób, które zasługują na dobre wyposażenie oddziałów szpitalnych, ośrodków opiekuńczych, na troskę i zrozumienie lekarza i na końcu na poszanowanie godności przez wszystkich dookoła.

Gdy idzie o geriatricę, wiele się o niej mówi i, co najważniejsze, wiele robi w Wielkopolskim Stowarzyszeniu Wolontariuszy Opieki Paliatywnej „Hospicjum Domo- we” w Poznaniu. Budynek przy ul. Bednarskiej 4 zna wiele osób. Seniorzy znajdują w nim, w ramach programów autorskiego i rządowego na rzecz aktywności społecznej osób starszych, warunki do uczestnictwa w działaniach usprawniających kondycję fizyczną i psychiczną. Przechodzą specjalistyczne badania, otrzymują precyzyjne wskazania, uczestniczą w zajęciach na siłowni, basenie, uczą się języka angielskiego. Medycyna holistyczna, która przyjmuje, że stan umysłu, ducha i ciała wzajemnie na siebie wpływają i że w związku z tym należy leczyć cały organizm, a nie tylko jego chorą część, jest tutaj na porządku dziennym. I wzbudza zainteresowanie także zagranicznych ekspertów.

Ostatnio przy ul. Bednarskiej 4 gościli przedstawiciele kilkunastu regionów z krajów Unii Europejskiej. A to za sprawą Zarządu Województwa Wielkopolskiego i Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu, zaangażowanych w między-

się wyleczyć dzieci chorujące na rzadkie schorzenia genetyczne. Bez terapii czekała je śmierć lub upośledzenie. Teraz, trzy lata po rozpoczęciu leczenia, mogą biegać, bawić się i normalnie chodzić do szkoły. Technika opracowana w Mediolanie polega na wyposażeniu wirusa HIV w poprawną wersję odpowiedniego genu. Sukces włoskich lekarzy to także zastrzyk optymizmu dla pacjentów oczekujących na inne terapie polegające na wymianie wadliwych genów na poprawnie funkcjonujące.

Japończycy chcą wyhodować świńsko-ludzką chimerę jako dawcę narządów

Japoński naukowiec Hiromitsu Nakauchi zapowiedział, że wyhoduje zwierzęta-chimery z ludzkimi komórkami, których narządy będzie można przeszczepiać ludziom – poinformował „New Scientist”. Specjalista otrzymał już zgodę na te eksperymenty. Wcześniej inni badacze próbowali hodować zmienione genetycznie świnię. Próbowano modyfikować je w taki sposób, żeby w komórkach ich narządów wewnętrznych występowały geny kodujące ludzkie białka zgodności tkankowej. Po przeszczepieniu ludziom miałyby być akceptowane przez organizm biorcy, nie wywołując reakcji odrzutu organu. Hiromitsu Nakauchi z uniwersytetu w Tokio proponuje zupełnie inną metodę. Chce uzyskać tak zmodyfikowane zarodki świni, że wraz z rozwojem nowego organizmu nie będą zdolne do wytworzenia z własnych komórek narządu, który ma być przeszczepiony pacjentowi, np. nerki.

Do embriona na etapie blastocysty zostaną wstrzyknięte indukowane pluripotencjalne komórki macierzyste chorego, który czeka na transplantację (komórki te wytwarza się z komórek somatycznych). Z takiej ludzko-zwierzęcej chimery ma się rozwinąć świnię, która we wszystkich tkankach będzie miała zarówno własne komórki, jak i ludzkie. Jedynie nerki, które mają być przeszczepione, powstaną w całości z komórek pacjenta.

Nakauchi twierdzi, że w latach 2010–2013 przeprowadził już wszyst-

narodowy projekt CASA – Konsorcjum na rzecz Przyjęcia Rozwiązań Pomocowych. Ma ona na uwadze zarządzanie i rozwój zasobów w zakresie zdrowia i pomocy społecznej dotyczących osób starszych w obliczu zmian demograficznych i starzejącego się społeczeństwa. Zagraniczni eksperci pozostawili w księdze pamiątkowej m.in. takie wpisy: „Kiedy będę stara i siwa, chciałabym znaleźć takie miejsce jak to, aby otrzymać pomoc”, „Naprawdę interesujące – dobra robota!”, „Wspaniała instytucja. Jestem pod wielkim wrażeniem”, „Ogromnie dziękuję za tę wizytę. To naprawdę interesująca inicjatywa, z której wszyscy możemy brać przykład”.

Województwo wielkopolskie jest jedynym polskim partnerem w grupie 14 regionów uczestniczących w projekcie CASA. Przewodzi mu Flandria. Długofalowym celem jest wypracowanie pilotażowych rozwiązań strukturalnych i finansowych dla polityk regionalnych.

Kilka tygodni po tej wizycie poznański ROPS skierował prezesa WSWOP „Hospicjum Domowe”, dr. Krzysztofa Sawińskiego, w charakterze specjalisty w dziedzinie opieki nieformalnej, na wizytę studyjną do Regionu Północnej Danii – oficjalnego partnera projektu CASA. Gospodarze m.in. zaprezentowali pilotażowy system opieki nad osobami w wieku podeszłym z wykorzystaniem współczesnej techniki, określanej jako telemedycyna. Jego idea wynika z potrzeby opieki nad pacjentem w wieku senioralnym w jego domu. Według założeń, powinna ona być bezpieczna, efektywna i tania. Ekonomii opieki zdrowotnej poświęcono podczas tego spotkania wiele uwagi.

Przy ul. Bednarskiej 4 działa poradnia geriatryczna. Ma ona na celu zapewnienie kompleksowej opieki medycznej osobom, które ukończyły 65. rok życia. Sprawuje ją wielodyscyplinarny zespół specjalistów, w którego skład wchodzi: lekarz geriatra, specjalista medycyny paliatywnej, anestezjolog, hematolog, kardiolog, neurolog oraz inni specjaliści. Poradnia zapewnia pomoc wykwalifikowanych pielęgniarek geriatrycznych, wsparcie psychologa oraz wolontariuszy. Opieka świadczona jest w warunkach ambulatoryjnych, a w uzasadnionych przypadkach – domowych.

Stowarzyszenie „Hospicjum Domowe” jest także animatorem innych wydarzeń związanych z opieką medyczną dotyczącą ludzi starszych. Wystarczy wspomnieć konferencje naukowo-szkoleniowe. Najbliższa będzie miała charakter międzynarodowy i odbędzie się w dniach 22–23 listopada w Poznaniu. Jej tematem będą wyzwania współczesnej geriatry i gerontologii. Omówione zostaną następujące problemy: jakość życia w starości, interakcje leków, żywienia a starzenie się oraz długowieczność, neuropsychologia wieku starszego, profilaktyka starzenia się i jej potencjalni partnerzy, holistyczna opieka w starości, testament życia, medialne lustro starości, polityka społeczna wobec starości i starzenia się. Konferencja jest współfinansowana z budżetu miasta Poznania. Udział w niej potwierdził prof. Jean Pierre Michel – prezes Europejskiego Stowarzyszenia Organizacji Geriatrycznych.

ANDRZEJ PIECHOCKI